सोपि त्वया कृत्यवानिति यथा कथयते तथा जाने॥एनं देशं संप्राप्तस्त्वं कृतकृत्योसीत्यर्थः ॥ ३१ ॥ उक्तं समर्थयते प्रसन्नेति ॥ मुखवर्णोमुखशोभा ॥ ३२ ॥ ३३ ॥
वानरं वानरस्येदं॥आर्षोऽण् ॥३४॥ उक्तं संगृह्णाति॥सत्विति॥कृतकृत्यवत्तदर्हं गिरिवरं ऋष्यमूकं ॥३५॥ मगमानः ॥ इतिरामाभि॰वा॰ कि॰चतुर्थःसर्गः ॥ ४ ॥ ॥

कपिःकथयतेदृष्टोयथायंमारुतात्मजः॥ कृत्यवान्सोपिसंप्राप्तःकृतकृत्योसिराघव॥३१॥ प्रसन्नमुखवर्णश्चव्यक्तंहृष्टश्चभाषते॥ना
नृतंवक्ष्यतेवीरोहनुमान्मारुतात्मजः॥ ३२॥ ततःससुमहाप्राज्ञोहनूमान्मारुतात्मजः॥ जगामादायतौवीरौहरिराजायराघवौ॥३३॥
भिक्षुरूपंपरित्यज्यवानरंरूपमास्थितः॥ पृष्ठमारोप्यतौवीरौजगामकपिकुंजरः॥३४॥ सतुविपुलयशाःकपिप्रवीरःपवनसुतःकृतकृ
त्यवत्प्रहृष्टः॥ गिरिवरमुरुविक्रमःप्रयातःसशुभमतिःसहरामलक्ष्मणाभ्यां॥ ३५॥ इत्यार्षे॰रा॰वा॰चतुर्थःसर्गः॥ ४॥ ॥ ७॥
ऋष्यमूकात्तुहनुमान्गत्वातंमलयंगिरिं॥ आचचक्षेतदावीरौकपिराजायराघवौ॥ १ ॥ अयंरामोमहाप्राज्ञसंप्राप्तोदृढविक्रमः॥ ल
क्ष्मणेनसहभ्रात्रारामोयंसत्यविक्रमः॥ २ ॥ इक्ष्वाकूणांकुलेजातोरामोदशरथात्मजः॥ धर्मेनिगदितश्चैवपितुर्निर्देशकारकः॥ ३ ॥
राजसूयाश्वमेधैश्चवन्हिर्येनाभितर्पितः॥ दक्षिणाश्चतथोत्सृष्टागावःशतसहस्रशः॥ ४॥ तपसासत्यवाक्येनवसुधातेनपालिता॥स्त्री
हेतोस्तस्यपुत्रोयंरामोऽरण्यंसमागतः॥ ५॥ तस्यास्यवसतोऽरण्येनियतस्यमहात्मनः॥ रावणेनहृताभार्यासत्वांशरणमागतः॥६॥

ऋष्यमूकादिति ॥ ऋष्यमूके सुग्रीववासस्थाने राघवौ स्थापयित्वा ततः सुग्रीवानयनार्थं ऋष्यमूकैकदेशं मलयाख्यं गिरिं गत्वेत्यन्वयः ॥ १ ॥ अयंरामः मलयस्थसुग्रीव दृष्टिपथवर्तित्वादेवंनिर्देशः॥पुनराहादराद्रामोयमिति॥सत्यविक्रमत्वदृढत्वाभ्यां त्वच्छत्रुनिरसनक्षमता व्यज्यते ॥२॥ इक्ष्वाकूणामित्यनेन स्वरूपकथनं धर्मे स्वसत्यपरिपालनरूपधर्मनिमित्तं निगदितः प्रेरितः पित्रेतिशेषः ॥ अतएव तस्य पितुर्निर्देशकारकः ॥ ३ ॥ ४ ॥ स्त्रीहेतोः पित्रा स्त्रियै दत्तस्य वरस्य पालनहेतोः ॥ ५॥ ६ ॥